

Opinia Komitetu Regionów „Odnowiona europejska strategia »Inwestowanie w młodzież«”

(2010/C 175/06)

KOMITET REGIONÓW

- Przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji Europejskiej w sprawie odnowionej otwartej metody koordynacji na potrzeby wyzwań i możliwości stojących przed młodzieżą oraz zaproponowane w nim podejście polegające na inwestowaniu w młodzież i mobilizowaniu jej do działania.
- Popiera potrzebę opracowania aktywnej, pozytywnej i przekrojowej polityki na rzecz młodzieży, w ramach której uwzględniono by potencjał wszystkich młodych ludzi dzięki stworzeniu korzystnych warunków do rozwoju ich talentu i umiejętności, tak aby mogli żyć, pracować i aktywnie uczestniczyć w społeczeństwie, a nie tylko skupiano by się na młodych ludziach wymagających specjalnej uwagi ze względu na swoje problemy.
- Apeluje o poważne wzięcie pod uwagę stanowiska i wkładu władz lokalnych i regionalnych przy opracowywaniu strategii ukierunkowanych na młodzież, gdyż w większości państw członkowskich zagadnienia w tym obszarze należą do kompetencji władz samorządowych.
- Uważa, że Komisja Europejska, w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz z uwzględnieniem zasady pomocniczości, powinna skoncentrować się na inspirowaniu, stymulowaniu i wspieraniu nowych, interesujących inicjatyw w dziedzinie polityki na rzecz młodzieży.
- Podkreśla, że zastosowanie otwartej metody koordynacji nie może prowadzić do odebrania pewnych kompetencji władzom niższego szczebla na rzecz administracji państwowej. Zwraca uwagę na opublikowaną wcześniej przez KR Białą księgę w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów.

Sprawozdawca:	Anton ROMBOUTS (NL/PPE), burmistrz miasta 's-Hertogenbosch
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Inwestowanie w młodzież i mobilizowanie jej do działania – strategia UE na rzecz młodzieży. Odnowiona otwarta metoda koordynacji na potrzeby wyzwań i możliwości stojących przed młodzieżą”
	COM(2009) 200 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Jest zdania, że młodzi Europejczycy są przyszłością społeczeństwa. Wszyscy młodzi ludzie powinni mieć możliwość rozwinięcia w pełni swojego talentu i potencjału. Talent kształtuje się nie tylko w szkołach (poprzez edukację), lecz również w rodzinie, w różnych stowarzyszeniach (sportowych, muzycznych czy kulturalnych), w organizacjach i nieformalnych grupach młodzieżowych oraz w dzielnicach, w których znajdują się biblioteki, szkoły muzyczne, kluby sportowe i inne placówki. Władze lokalne i regionalne mają najbliższy kontakt z życiem młodych ludzi i dlatego odgrywają kluczową rolę w tworzeniu warunków ku temu rozwojowi.

2. Stwierdza, że opłaca się inwestować w młodzież i mobilizować ją do działania. Gminy i regiony, które gwarantują młodym ludziom wysokiej jakości kształcenie – zarówno formalne, jak i nieformalne, oraz dysponują dobrymi ośrodkami sportowymi, kulturalnymi i wypoczynkowymi oraz ofertą w tym zakresie, odniosą większy sukces gospodarczy i będą stanowić bezpieczniejsze miejsca w przyszłości, zapewniając szerszy wymiar społeczny charakteryzujący się tolerancją i wzajemnym poszanowaniem.

3. Jest przekonany, że strategię na rzecz młodzieży powinny propagować podejście, w którego centrum znajduje się jednostka, jej talent i potrzeby w zakresie pełnego rozwijania jej potencjału.

4. Uznaje, że młodzi ludzie nader często są jedną z najbardziej zagrożonych grup w społeczeństwie, zwłaszcza w obecnej sytuacji kryzysu gospodarczego i finansowego. W naszym starzejącym się społeczeństwie młodzież należy postrzegać jako cenne i niezbędne zasoby, które można i trzeba zmobilizować, aby osiągnąć cele społeczne i gospodarcze ⁽¹⁾.

5. Popiera potrzebę opracowania aktywnej, pozytywnej i przekrojowej polityki na rzecz młodzieży, w ramach której uwzględniono by potencjał wszystkich młodych ludzi dzięki stworzeniu

korzystnych warunków do rozwoju ich talentu i umiejętności, tak aby mogli żyć, pracować i aktywnie uczestniczyć w społeczeństwie, a nie tylko skupiono by się na młodych ludziach wymagających specjalnej uwagi ze względu na swoje problemy.

6. Zwraca szczególną uwagę na znaczenie aktywnych i prewencyjnych ⁽²⁾ środków oraz odnotowuje znaczenie zapewnienia młodym ludziom lepszych warunków życia ⁽¹⁾ i budowania społeczeństwa przyjaznego dzieciom i młodzieży ⁽³⁾.

7. Przyjmuje z zadowoleniem niedawny komunikat Komisji Europejskiej w sprawie odnowionej otwartej metody koordynacji na potrzeby wyzwań i możliwości stojących przed młodzieżą oraz zaproponowane w nim podejście polegające na inwestowaniu w młodzież i mobilizowaniu jej do działania.

8. Przyznaje, że polityka na rzecz młodzieży ma z natury szeroki zakres, i dlatego popiera horyzontalne podejście unijne polegające na włączeniu zagadnień dotyczących młodzieży do szerokiego spektrum kierunków polityki (podejście międzysektorowe) i na jednoczesnym dalszym rozwijaniu konkretnych strategii, np. w dziedzinie pracy młodzieży.

9. Zaleca, by Komisja Europejska uwzględniła doświadczenia i spostrzeżenia zebrane na poziomie lokalnym i regionalnym i by przyszłe działania opierały się na istniejących już inicjatywach, takich jak inicjatywa Europejska Stolica Młodzieży, i ramach, takich jak Konwencja ONZ o prawach dziecka.

10. Przypomina, że w wielu państwach członkowskich to przede wszystkim władze lokalne i regionalne posiadają kompetencje w zakresie opracowywania, rozwoju i realizacji polityki na rzecz młodzieży i są odpowiedzialne za te kwestie. Wniosek taki potwierdzony został wynikami konsultacji ⁽⁴⁾ zorganizowanych przez sieć monitorującą stosowanie zasady pomocniczości w kontekście niniejszej opinii. Mając na uwadze istotną rolę władz lokalnych i regionalnych w rozwijaniu i wdrażaniu strategii na rzecz młodzieży, zaleca Komisji wzięcie pod uwagę pewnych szczególnych cech regionów, np. warunków geograficznych.

⁽²⁾ CdR 337/2008.

⁽³⁾ CdR 255/2007.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z konsultacji sieci monitorującej stosowanie zasady pomocniczości oraz członków komisji EDUC na temat komunikatu w sprawie strategii UE na rzecz młodzieży, CdR 325/2009.

⁽¹⁾ CdR 334/2006.

11. Apeluje o poważne wzięcie pod uwagę stanowiska i wkładu władz lokalnych i regionalnych przy opracowywaniu strategii ukierunkowanych na młodzież, gdyż w większości państw członkowskich zagadnienia w tym obszarze należą do kompetencji władz samorządowych.

12. Zwraca uwagę na kluczową rolę władz samorządowych w realizowaniu zaproponowanej strategii UE i z zadowoleniem przyjąłby bardziej bezpośrednie nawiązanie w komunikacie do roli i kompetencji tychże władz. Zachęca władze lokalne i regionalne do wniesienia wkładu w proponowaną strategię unijną w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami na wszystkich płaszczynach, a szczególnie z młodzieżą oraz reprezentującymi ją organizacjami.

Uwzględnienie tematyki młodzieży we wszystkich dziedzinach polityki oraz współpraca

13. Popiera podejście UE polegające na włączaniu tematyki związanej z młodzieżą w szerokie spektrum strategii politycznych, tak aby troski ludzi młodych były konsekwentnie uwzględniane w różnych dziedzinach polityki.

14. Popiera elastyczne podejście w ramach polityki na rzecz młodzieży, ukierunkowane na trzy nakładające się na siebie i wzajemnie się uzupełniające długoterminowe cele powiązane z obszarami działania, które mają być poddawane regularnemu przeglądowi. Uważa, że cele te oraz związane z nimi działania powinny być skutecznie i trwale realizowane na wszystkich kompetentnych szczeblach, i zaleca samorządom, by przewidziały więcej czasu na pracę nad wybranymi głównymi zagadnieniami w celu zwiększenia efektywności możliwych działań.

15. Popiera wskazane w komunikacie obszary działania oraz działania zaproponowane państwom członkowskim i Komisji Europejskiej w dziedzinach należących do ich kompetencji.

16. Sądzi, że niezmiernie ważne jest uwzględnianie potrzeb i aspiracji młodych ludzi przy każdej reformie UE i zaleca, by włączyć młodzież jako grupę docelową do szerszych strategii, kampanii i działań UE, takich jak strategia następująca po strategii lizbońskiej, Agenda Społeczna, strategię tematyczne i działania, jakie Unia (jej instytucje i przyszłe prezydencje Rady UE) będzie w przyszłości planować i przeprowadzać w ścisłej współpracy – miejmy nadzieję – z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz z Komitetem Regionów.

17. Przypomina w tym kontekście, że młodzi ludzie mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów nowej strategii lizbońskiej, i uważa za absolutnie konieczne zaoferowanie im wyższej jakości kształcenia i szkolenia, lepszych warunków w zakresie mobilności, wejścia na rynek pracy i integracji społecznej oraz lepszych usług dla młodych rodzin.

18. Wzywa do utworzenia średnioterminowej europejskiej strategii na rzecz młodzieży, która w długiej perspektywie powinna być ukierunkowana na jakość i ograniczać się do kilku priorytetów. Należy połączyć zainwestowane wysiłki i zasoby, aby zwiększyć możliwości działania.

19. Przyjmuje z zadowoleniem wyznaczenie 2011 r. jako Europejskiego Roku Wolontariatu. Wzywa Komisję do wyraźnego uwzględnienia dzieci i młodzieży w swoim programie działań oraz gorąco zachęca władze samorządowe do aktywnego udziału w tych wydarzeniach.

Wdrażanie i wymiana doświadczeń

20. Zgadza się, że skuteczna polityka na rzecz młodzieży wymaga podejścia międzysektorowego na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, by osiągnąć rezultaty w takich dziedzinach jak polityka dotycząca dzieci i rodziny, kształcenie, równość płci, zatrudnienie, budownictwo mieszkaniowe i opieka zdrowotna.

21. Wyraża zadowolenie z uznania w komunikacie faktu, iż władze lokalne i regionalne odgrywają pierwszoplanową rolę we wdrażaniu międzysektorowych strategii dotyczących młodzieży, a jednocześnie przypomina, że w wielu państwach członkowskich to przede wszystkim władze samorządowe posiadają kompetencje w zakresie opracowywania, rozwoju i realizacji polityki na rzecz młodzieży i są odpowiedzialne za te kwestie.

22. Uważa, że Komisja Europejska, w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz z uwzględnieniem zasady pomocniczości, powinna skoncentrować się na inspirowaniu, stymulowaniu i wspieraniu nowych, interesujących inicjatyw w dziedzinie polityki na rzecz młodzieży.

23. Uznaje znaczenie zorganizowanego dialogu z młodzieżą, na różnych płaszczynach rządowych i z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów.

24. Zachęca władze lokalne i regionalne do aktywnego udziału w partnerskim uczeniu się celem lepszego kształtowania polityki, jak również w projektowaniu, wdrażaniu i rozpowszechnianiu przykładów najlepszych praktyk w dziedzinie polityki na rzecz młodzieży i polityki realizowanej we współpracy z młodzieżą. Sieć miast na rzecz lokalnej polityki integracyjnej (sieć CLIP) oraz sieć ERY (Europejskie regiony na Rzecz Młodzieży) stanowią dobry przykład takiego podejścia (5).

25. Uważa, że odnowiona otwarta metoda koordynacji może być odpowiednim narzędziem realizacji strategii. Należy przy tym zwrócić uwagę, by nie doszło do naruszenia kompetencji przez szczebel europejski ani do powstania dodatkowych mechanizmów biurokratycznych obciążających administrację państw członkowskich.

26. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne stanowią szczebel rządowy, który jest najbliższy dzieciom, młodzieży i osobom zajmującymi się nimi i najbardziej związany z infrastrukturą w zakresie kształcenia młodych ludzi, zdrowia i opieki, jak też ze społeczeństwem obywatelskim. Podkreśla więc wymóg bezpośredniego zaangażowania i włączenia władz lokalnych i regionalnych jako pierwszoplanowych podmiotów na wszystkich etapach proponowanej otwartej metody koordynacji służącej realizacji strategii UE.

(5) <http://www.eurofound.europa.eu/areas/populationandsociety/clipabout.htm>.

27. Wzmocnienie kanałów uczestnictwa młodych ludzi w tych instytucjach pozwoliłoby na sprawniejszą i bardziej dynamiczną interakcję oraz na zwiększenie wpływu młodzieży na decyzje publiczne, co ze swojej strony gwarantowałoby rzeczywiste włączenie tej grupy w życie gospodarcze, społeczne i polityczne regionów.

28. Podkreśla, że zastosowanie otwartej metody koordynacji nie może prowadzić do odebrania pewnych kompetencji władzom niższego szczebla na rzecz administracji państwowej. Zaznacza, że nie powinno to prowadzić do harmonizacji ani też do wkraczania w kompetencje państw członkowskich poprzez tworzenie wskaźników i nakładanie nowych obowiązków składania sprawozdań. Zwraca uwagę na opublikowaną wcześniej przez KR Białą księgę w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów ⁽⁶⁾.

29. Przypomina o wniosku KR-u skierowanym do Komisji Europejskiej, by podczas stosowania otwartej metody koordynacji szanować rolę władz lokalnych i regionalnych, a tym samym zakres ich kompetencji, jak również uwzględnić rozpoczęte już inicjatywy ⁽⁷⁾.

30. Wzywa państwa członkowskie, by poparły otwartą metodę koordynacji za pośrednictwem lokalnych i regionalnych planów działania oraz, odwrotnie, by pomogły zapewnić, że lokalne i regionalne plany zostaną uwzględnione w planach krajowych i staną się przedmiotem pisemnych porozumień między wieloma szczeblami.

31. Zgadza się, że istnieje potrzeba kształtowania polityki w oparciu o fakty i z zadowoleniem przyjmuje propozycję lepszego wykorzystania istniejących narzędzi gromadzenia informacji.

32. Popiera propozycję ustanowienia grupy roboczej w celu omówienia możliwych „deskryptorów” (niezobowiązujących

wskaźników) służących ocenie skutków działań politycznych w priorytetowych obszarach polityki. Uznaje, że władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu strategii w terenie, w związku z czym zdecydowanie zachęca do ich aktywnego udziału we wspomnianej grupie roboczej ds. „deskryptorów”.

33. Podkreśla, że należy uprościć procedury sprawozdawcze, które powinny koncentrować się na najważniejszych deskryptorach dla obszarów priorytetowych i które nie mogą powodować dodatkowych obciążeń biurokratycznych.

34. Zwraca się do Komisji Europejskiej o zapewnienie zainteresowanym podmiotom na szczeblu lokalnym i regionalnym dostępu do wszystkich niezbędnych funduszy UE oraz zachęca do promowania wizerunku i atrakcyjności tychże programów dzięki zmniejszeniu obciążeń administracyjnych związanych z funduszami unijnymi, np. z programem „Młodzież w działaniu”.

35. Wzywa państwa członkowskie do przyznania władzom lokalnym i regionalnym oraz zainteresowanym podmiotom odpowiednich środków finansowych na realizację wspólnych celów w zakresie wolontariackiej działalności młodzieży. Zachęca państwa członkowskie do korzystania z funduszy i programów UE zapewniających wsparcie i doradztwo krajowym, regionalnym i lokalnym organizacjom wolontariackim (takich jak Europejski Fundusz Społeczny i program „Młodzież w działaniu”), aby podnieść jakość międzynarodowych projektów w zakresie wolontariatu ⁽⁸⁾. Procedury przetargu i przyznawania środków wsparcia powinny być bardziej przejrzyste; należy też ograniczyć obciążenia związane ze składaniem wniosków, sprawozdawczością i dokumentacją.

36. Zgadza się, że istnieje potrzeba współpracy z pozostałymi instytucjami UE i organizacjami międzynarodowymi, tak aby w podejmowanych działaniach wzajemnie wykorzystywać swoje mocne strony i wyciągać obopólne korzyści.

Bruksela, 10 lutego 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO

⁽⁶⁾ CdR 89/2009.

⁽⁷⁾ CdR 253/2005.

⁽⁸⁾ CdR 252/2008.